

Sygn. akt I Ns 1167/09

POSTANOWIENIE

Dnia 04 marca 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Monika Biała

Protokolant: Kamila Krzyżosiak

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2013 roku we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku U. P.

przy udziale R. P.

o podział majątku

postanawia:

- ustalić, że w skład majątku wspólnego małżonków U. P. i R. P. wchodzi:

1) prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) o powierzchni 51,50 m² położonego na VII piętrze budynku we W. przy ul (...), składającego się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki, wc i przedpokoju wraz z przynależnymi pomieszczeniami (piwnicą) o powierzchni 2,40 m² oraz z udziałem wynoszącym 0,3589% w częściach wspólnych budynku i prawie użytkowania wieczystego działek nr (...) o łącznej powierzchni 1.5905 ha nr jedn.rej 524, AM – 8 położonych we W., obręb G. przy ul.(...) i ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...), o wartości 261.000 zł

- samochód osobowy marki D. (...) rok produkcji 1999 o nr rej.(...) o wartości 4.800 zł;
- oszczędności w kwocie 100.438,96 zł;
- ustalić, że udziały w majątku wspólnym wnioskodawczyni U. P. i uczestnika R. P. są równe;
- dokonać podziału majątku wspólnego uczestników w ten sposób, że:

1) prawo własności nieruchomości położonej we W. przy ul. (...), opisane w punkcie I 1) przyznaje na wyłączną własność wnioskodawczyni U. P. z obowiązkiem spłaty na rzecz uczestnika R. P.;

2) samochód osobowy marki D. (...) opisany w punkcie I 2) przyznaje na wyłączną własność uczestnika R. P. z obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczyni U. P.,

3) oszczędności w kwocie 100.438,96 zł przyznaje po połowie na rzecz każdego z uczestników, tj. po 50.219,48 zł;

- uwzględniając dokonany w punkcie III podział majątku zasądza od wnioskodawczyni U. P. na rzecz R. P. tytułem dopłaty kwotę 77.880,52 zł (siedemdziesiąt siedem tysięcy osiemset osiemdziesiąt złotych pięćdziesiąt dwa grosze);

- nakazuje wnioskodawczyni U. P. zasądzoną w punkcie IV. kwotę uiścić w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia;
- nakazuje uczestnikowi R. P. opróżnić i wydać wnioskodawczyni U. P. lokal mieszkalny nr (...) położony we W. przy ul. (...) opisany w punkcie I 1);
- zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 2.558,58 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;
- nakazuje każdemu z uczestników postępowania uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Krzyków kwotę po 1.369,21 zł tytułem brakujących kosztów poniesionych na poczet wynagrodzenia biegłych.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 18 sierpnia 2009 r. wnioskodawczyni, U. P., reprezentowana przez pełnomocnika profesjonalnego, domagała się dokonania podziału majątku wspólnego jej i uczestnika R. P.. Podała, że w skład majątku wspólnego wchodzi:

- prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) o powierzchni 51,50 m² położonego na VII piętrze budynku we W. przy ul (...), składającego się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki, wc i przedpokoju wraz z przynależnymi pomieszczeniami (piwnicą) o powierzchni 2,40 m² oraz z udziałem wynoszącym 0,3589% w częściach wspólnych budynku i prawie użytkowania wieczystego działek nr (...) o łącznej powierzchni 1.5905 ha nr jedn.rej 524, AM – 8 położonych we W., obręb G. przy ul.(...) i ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyki we Wrocławiu o umerze KW (...) o wartości 200.000 zł,
- samochód osobowy marki D. (...) rok produkcji 1996 o wartości 10.000 zł,
- oszczędności w kwocie 100.000 zł pobrane wyłącznie przez uczestnika.

Wnioskodawczyni domagała również ustalenia, że udziały uczestników w majątku wspólnym są równe. U. P. wniosła o dokonanie podziału majątku poprzez przyznanie jej na własność lokalu mieszkalnego opisanego wyżej, a uczestnikowi samochodu i kwoty pieniężnej w wysokości 100.000 zł ze spłatą na rzecz wnioskodawczyni w wyniku rozliczenia jej udziału w majątku wspólnym.

U. P. podała, że małżeństwo uczestników zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 24 września 2009 r. Podniosła, że lokal mieszkalny przy ul. (...) został zakupiony w trakcie trwania małżeństwa. Również - jak podała – w trakcie trwania małżeństwa uczestnicy zgromadzili oszczędności w wysokości 100.000 zł, z tym, że z kwot tych korzystał wyłącznie uczestnik, R. P., lokując je w bankach na kontach oszczędnościowych zakładanych na własne nazwisko. Wnioskodawczyni podała również, iż uczestnik postępowania został skazany za znęcanie się nad wnioskodawczynią wyrokiem z 2007 r.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania, R. P., wskazał, że podział majątku i ustalenie równych udziałów będzie dla niego krzywdzące, ponieważ mieszkanie zostało nabyte dzięki jego staraniom i zmianie zawodu, nadto wszystkie prace i koszty związane z jego utrzymaniem ponosił samodzielnie. Odnosząc się do podziału składnika majątku jakim jest samochód D. podniósł, że został on zakupiony za środki pieniężne pochodzące od jego matki. Uczestnik nie zgodził się również z podaną przez wnioskodawczynię jako wysokością oszczędności kwotą 100.000 zł. Podał, że od marca 2001 r. musiał samodzielnie pokrywać wszelkie koszty związane z utrzymaniem mieszkania, ponieważ wnioskodawczyni nie była zainteresowana partycypacją w tychże kosztach. R. P. wskazał również, iż nabył do mieszkania sprzęt: lodówkę za kwotę 1.000 zł, pralkę za ok.1.000 zł, meble córce za ok.1.300 zł, komputer córce- 1.200 zł, podał także, iż przeprowadził remont łazienki i wc, który wyniósł ok. 6.000 zł. Uczestnik wskazał, że kwota poniesiona na powyższe wydatki tj. ok.25.208 zł to jedyna kwota, która mogła stanowić oszczędności i została spożytkowana we wskazany wyżej sposób.

Pismem z dnia 19 marca 2012 r. uczestnik postępowania, R. P., oświadczył, że rezygnuje z rozliczenia w ramach podziału majątku sprzętów domowych: pralki, lodówki, komputera oraz mebli.

Ostatecznie precyzując swoje stanowiska uczestnicy wnieśli o:

- wnioskodawczyni o przyznane jej nieruchomości lokalowej we W. przy ul.(...) na własność ze splatą (...), dokonanie podziału oszczędności zgromadzonych na rachunkach bankowych oraz rozliczenie udziału w pojeździe samochodowym;
- uczestnik R. P. domagał się przyznania jemu na własność nieruchomości lokalowej wskazanej wyżej ze splatą wnioskodawczyni, zakwestionował posiadanie jakichkolwiek oszczędności, którymi miałyby samodzielnie rozporządzać.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni U. P. i uczestnik R. P. związek małżeński zawarli w dniu 01 września 1978 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego we W.. W trakcie trwania małżeństwa nie zawierali majątkowych umów małżeńskich. Wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 24 września 2004 r. sygn. XIII RC 2946/03 małżeństwo uczestników postępowania zostało rozwiązane przez rozwód. W orzeczeniu rozstrzygnięto również o sposobie korzystania ze wspólnego mieszkania w ten sposób, że wnioskodawczyni, której powierzono wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką uczestników, ustalono prawo do zamieszkiwania w lokalu nr (...) przy ul.(...) we W. do wyłącznego korzystania z większego pokoju, a uczestnikowi R. P. przyznano prawo do korzystania z pokoju mniejszego.

Dowód: wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 24.09.2004 r. sygn. XIII RC 2946/03 k.8-8v

W dniu 15 czerwca 1999 r., tj. w trakcie trwania małżeństwa, został zakupiony przez małżonków lokal mieszkalny nr (...) o powierzchni użytkowej 51,50 m², położony na VII piętrze budynku we W. przy ul. (...) składający się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki, wc i przedpokoju z przynależnym pomieszczeniem (piwnicą) o powierzchni 2,40 m² oraz udziałem wynoszącym 0,3589% w częściach wspólnych budynku i prawie użytkowania wieczystego działek nr (...). Dla powyższej nieruchomości prowadzona jest księga wieczysta nr (...).

Dowód: umowa sprzedaży z dnia 15.06.1999 r. nr rep.A 5741/1999 k. 9-10v, odpis z księgi wieczystej nr kw (...) k. 11-13

W trakcie trwania małżeństwa oboje małżonkowie pracowali, przyczyniając się do powstania majątku wspólnego. Wnioskodawczyni pracowała od 1979 r. jako rehabilitantka, przyjmowała również prywatnie pacjentów. Uczestnik postępowania, R. P., przez okres 15 lat pracował jako maszynista w (...), jednakże od 1994r., kiedy to uległ wypadkowi pobiera rentę. Uczestnik podejmuje również dorywczo zatrudnienie. Małżonkowie w trakcie trwania małżeństwa uzyskiwali również dodatkowe dochody za granicą, podejmując zatrudnienia sezonowe przez okres ok.10-11 lat.

Dowód: przesłuchanie wnioskodawczyni k. 28-29, przesłuchanie uczestnika k. 29-30

W dniu 16 października 2003 r. małżonkowie zakupili samochód osobowy marki D. (...) rok produkcji 1999 za kwotę 16.500 zł. Z samochodu korzysta przede wszystkim uczestnik postępowania, ponieważ wnioskodawczyni nie posiada uprawnień do kierowania pojazdami.

Dowód: umowa sprzedaży nr (...)/2003z dnia 16.10.2003 r., k. 398, przesłuchanie wnioskodawczyni k. 28-29, przesłuchanie uczestnika k. 29-30, zeznania świadka J. P. k.119-121

Wartość samochodu została ustalona na kwotę 4.800 zł. Wzięto pod uwagę stan techniczny normatywny, adekwatny do okresu eksploatacji.

Dowód: opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej k. 141-153

W toku trwania małżeństwa do mieszkania przy ul. (...) małżonkowie zakupili następujące ruchomości: lodówka, pralka, meble we wszystkich pokojach, komputer (obecnie znajduje się w pokoju uczestnika). W pokoju zajmowanym przez uczestnika znajdują się przedmioty zakupione przez niego po rozwodzie. Po rozwodzie zakupiono natomiast nowy telewizor. Remont łazienki i wc był prowadzony przez uczestnika postępowania przed rozwodem systemem gospodarczym (pomoc znajomych i praca samodzielna). Położono wówczas kafelki w obu pomieszczeniach, wymieniono w toalecie kompakt, w łazience – umywalkę, zakupiono nowe meble łazienkowe. Remont kosztował ok. 5.000 zł. Obecnie koszty utrzymania mieszkania są ponoszone po połowie przez uczestników. Uczestnicy ponoszą również koszty utrzymania córki J. P. – z tym, że uczestnik R. P. w formie alimentów w wysokości 350 zł.

Dowód: zeznania świadka J. P. k.119-121, zeznania świadka A. P. k. 122, częściowo przesłuchanie uczestnika k. 30, przesłuchanie uczestniczki k.29,400v

W czasie trwania wspólności majątkowej wnioskodawczyni nie partycypowała w kosztach utrzymania mieszkania w okresie od marca 2001 r.do marca 2005 r. oraz później - w okresie od maja 2006 r. do stycznia 2007 r. Wszystkie opłaty były ponoszone przez uczestnika. R. P. dwukrotnie domagał się przed Sądem zasądzenia od wnioskodawczyni połowy uiszczonych tytułem utrzymania wspólnego mieszkania kwot. I tak wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków z dnia 20 listopada 2006 r. sygn. I C 338/05 zasądzono od U. P. na rzecz R. P. kwotę 3.843,13 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 30 maja 2006 r. do dnia zapłaty oraz wyrokiem z dnia 17 maja 2007 r. I C 110/07 zasądzono od U. P. na rzecz R. P. kwotę 53,30 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 21 marca 2007 r. do dnia zapłaty.

Dowód: wyciągi z rachunków bankowych uczestnika k. 294-307, 357- 396, odpis wyroku z dnia 20.11.2006 r. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków w aktach sprawy I C 338/05, odpis wyroku z dnia 17.05.2007 r. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków w aktach sprawy I C 110/07

Wnioskodawczyni uiszcza wszystkie zasądzone powyższymi orzeczeniami kwoty. Obecnie koszty utrzymania ponoszą uczestnicy po połowie.

Bezsporne, nadto dowód: potwierdzenia przelewów k. 346, 348-355; zestawie opłat k. 410

W trakcie trwania małżeństwa małżonkowie zgromadzili oszczędności pieniężne. Rachunki bankowe, na których gromadzono środki finansowe otwierał R. P.. W Banku (...) w dniu 09 września 2004 r. uczestnik otworzył rachunek lokaty terminowe na kwotę 50.000 zł (data zamknięcia 21 października 2004r.), w dniu 21 października 2004 r. otworzył rachunek lokaty na kwotę 30.000 zł (data zamknięcia – 10 luty 2005r.), w dniu 10 lutego 2005 r. otworzył rachunek lokaty terminowej na kwotę 7.250 zł (data zamknięcia – 12 maja 2005 r.). W banku (...) uczestnik otworzył rachunki terminowe: w dniu 05 grudnia 2003 r. dokonał wpłaty w wysokości 50.000 zł, wypłata została wykonana w dniu 07 czerwca 2004 r. , kolejny rachunek otworzył w dniu 08 czerwca 2004 r. i 08 września 2004 r. dokonując łącznej wpłaty w wysokości 100.438,96 zł. Kwota ta została w całości wypłacona w dniach 08 i 09 września 2004 r. Przed ustaniem wspólności majątkowej, co nastąpiło w dniu 16 października 2004 r. oszczędności małżonków wynosiły 100.438,96 zł.

Dowód: zaświadczenie z B. M. k. 91, zaświadczenie z Banku (...) k. 94-95

Wartość rynkowa nieruchomości lokalowej położonej we W. przy ul. (...) we W. wynosi 261.000 zł, biorąc pod uwagę stan lokalu z daty ustania wspólności majątkowej.

Dowód: opinia biegłego z zakresu szacowania nieruchomości – aktualizacja k.425-442

Obecnie wnioskodawczyni uzyskuje dochody w wysokości 2.000-2.100 zł miesięcznie. Posiada również oszczędności w wysokości ok. 40.000 zł. Uczestnik postępowania uzyskuje rentę w wysokości 1.150 zł. Innym źródłem dochodu jest dorywcze zatrudnienie w charakterze ochroniarza.

Dowód: przesłuchanie wnioskodawczyni k. 28-29, 401, częściowo przesłuchanie uczestnika k.30, zeznania świadka J. P. k. 121, zeznania świadka A. P. k. 122-123

Mieszkanie przy ul.(...) we W. jest obecnie zamieszkiwane przez wnioskodawczynię, wspólną córkę uczestników postępowania, J. P. oraz uczestnika R. P. i jego konkubinę. Wnioskodawczyni nie ma możliwości zaspokajania potrzeb mieszkaniowych w innej formie.

Dowód: przesłuchanie wnioskodawczyni k. 28-29, zeznania świadka J. P. k. 121

Mając na względzie powyższe, Sąd zważył:

Wnioskodawczyni, U. P. domagała się dokonania podziału przez Sąd majątku dorobkowego jej i uczestnika, R. P., wskazując, że w skład majątku wspólnego wchodzi: prawo własności lokalu położonego we W. przy ul. (...), samochód osobowy marki D. (...) rocznik 1999 oraz oszczędności w wysokości 100.000 zł. Domagała się również ustalenia równych udziałów, przyznania jej na własność lokalu mieszkalnego ze spłatą uczestnika, przyznania pozostałych składników majątku uczestnikowi z rozliczeniem wnioskodawczyni. Z kolei uczestnik, R. P., domagał się przyznania jemu na własność opisanej wyżej nieruchomości, kwestionował istnienie składnika majątkowego w postaci oszczędności uczestników zgromadzonych przed ustaniem wspólności majątkowej.

W sprawie bezsporne było, że uczestnicy U. P. i R. P. pozostawali w związku małżeńskim od dnia 01 września 1978 r. do dnia 16 października 2004 r. (prawomocność wyroku rozwodowego). Wobec tego, że uczestnicy nie zawierali w trakcie trwania małżeństwa umów majątkowych małżeńskich, należało uznać, że data prawomocności wyroku rozwodowego jest datą ustania wspólności majątkowej małżeńskiej i ta też data była miarodajna dla wyceny składników wchodzących w skład majątku wspólnego.

Zgodnie z art. 5 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 162, poz. 1691), która weszła w życie 20 stycznia 2005 r., do podziału majątku wspólnego małżonków i do zwrotu wydatków oraz nakładów dokonanych z majątku wspólnego na majątek osobisty lub z majątku osobistego na majątek wspólny, stosuje się przepisy dotychczasowe, jeżeli wspólność majątkowa małżeńska ustała przed wejściem w życie ustawy. Wobec tego, iż w niniejszej sprawie wspólność majątkowa ustała z dniem 16 października 2004 r. należało stosować przepisy dotychczasowe.

Zgodnie z art.31 krio w brzmieniu sprzed nowelizacji, o której mowa powyżej, z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa obejmująca ich dorobek (wspólność ustawowa). Przedmioty majątkowe nie objęte wspólnością stanowią majątek odrębny każdego z małżonków. Z powyższego wprost wynika, że z chwilą zawarcia związku małżeńskiego przez uczestników, aż do jego rozwiązania wszelkie nabywane przedmioty, uzyskiwane środki wchodziły w skład majątku wspólnego. W myśl art. 46 krio obowiązującym w dacie ustania wspólności majątkowej w sprawach nie unormowanych w artykułach poprzedzających, do podziału majątku, który był objęty wspólnością ustawową, stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku. Natomiast art. 42 krio stanowił wówczas, iż od chwili ustania wspólności ustawowej stosuje się odpowiednio do majątku, który był nią objęty, przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów poniższych.

Zgodnie z art. 1037§1 kc w zw. z art. 46 krio podział majątku wspólnego może nastąpić bądź na mocy umowy między małżonkami, bądź z mocy orzeczenia Sądu na żądanie któregośkolwiek z małżonków. Sądowy podział majątku powinien obejmować cały majątek. Jedynie z ważnych powodów może być ograniczony do jego części. W postępowaniu o podział majątku Sąd z urzędu ustala jego skład i wartość (art. 684 kpc w zw. z art. 567§3 kpc).

SKŁAD I (...)

W literaturze wskazano, że miarodajna dla ustalenia przynależności danego prawa do majątku wspólnego jest chwila ustania wspólności. Podziałem mogą być bowiem objęte te przedmioty, które w chwili ustania wspólności wchodziły w skład majątku wspólnego małżonków, a które nadal znajdują się w tej masie podlegającej podziałowi. Stąd też

miarodajna jest chwila dokonywania podziału majątku [tak J. S. P., (w:) (...) prawa rodzinnego i opiekuńczego, O. 1985, s. 495, który wskazuje też na orzeczenie SN z dnia 18 sierpnia 1958 r., OSPiKA 1960, nr 1, poz. 2]. Wskazać jednakże należy, że pogląd ten musi uwzględniać rachunkowo wartość tych przedmiotów, które zostały zbyte przez jedno z małżonków ze szkodą dla drugiego w czasie już po ustaniu wspólności ustawowej [tak też J. S. P., (w:) (...) prawa rodzinnego i opiekuńczego, O. 1985, s. 495].

Sąd ustalił, iż w niniejszej sprawie na dzień ustania wspólności majątkowej małżeńskiej, tj. 16 października 2004 r., w skład majątku wchodziło: prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) o powierzchni 51,50 m² położonego na VII piętrze budynku we W. przy ul (...), składającego się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki, wc i przedpokoju wraz z przynależnymi pomieszczeniami (piwnicą) o powierzchni 2,40 m² oraz z udziałem wynoszącym 0,3589% w częściach wspólnych budynku i prawie użytkowania wieczystego działek nr (...) o łącznej powierzchni 1.5905 ha nr jedn.rej 524, AM – 8 położonych we W., obręb G. przy ul.(...) i ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyki we Wrocławiu o umerze KW (...). Nieruchomość została zakupiona przez uczestników w trakcie trwania związku małżeńskiego. Wartość tego składnika majątkowego na dzień dokonywania podziału wynosi 261.000 zł. Zasadą jest, że wartość objętych podziałem praw majątkowych określa się według cen rynkowych, tzn. uzyskiwanych w uczciwym obrocie, a więc z wyłączeniem cen spekulacyjnych albo uzyskiwanych przy drastycznym wykorzystaniu przymusowego położenia nabywcy (vide: teza VIII wytycznych w uchwale SN z dnia 30 listopada 1974 r. III CZP 1/74, nadal aktualna). Wartość majątku ustala się według stanu z chwili ustania wspólności majątkowej, a według cen z chwili dokonywania podziału. Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że opinia sporządzona przez biegłego sądowego z zakresu wyceny nieruchomości szacująca wartość nieruchomości opisanej wyżej została sporządzona zgodnie z zasadami praktyki, doświadczenia życiowego, jest rzetelna, wszechstronna, spójna i logiczna. Biegły sądowy dokonując szacowania wartości powyższego prawa wziął pod uwagę – zgodnie z wymogami ustawowymi- lokale podobne. Uwzględnił wszystkie wady i zalety szacowanej nieruchomości. Uczestnicy nie wnieśli żadnych zastrzeżeń do powyższej opinii. Sąd również nie znalazł podstaw do jej kwestionowania, wobec czego Sąd uznał ją za miarodajną dla ustalenia wartości wskazanego składnika majątku. W świetle powyższego opinia biegłego sądowego mogła stanowić podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

Kolejnym niekwestionowanym składnikiem majątku wspólnego był samochód osobowy marki D. (...). Pojazd ten również został zakupiony w trakcie trwania związku małżeńskiego. Wprawdzie uczestnik postępowania podnosił, że część środków na jego zakup uzyskał w formie darowizny, to jednak nie tylko nie wykazał powyższego (tj. iż źródłem środków finansowych nie były wspólnie wypracowane oszczędności), nadto nawet podarowane środki majątkowe wchodziły w skład wspólności majątkowej, o ile nie zaznaczono inaczej. Wartość powyższego składnika majątkowego została oszacowana na kwotę 4.800 zł przez biegłego sądowego. Uczestnicy nie kwestionowali ustaleń biegłego. Opinia była rzetelna, wszechstronna, wnioski z niej płynące logiczne. Biegły uwzględnił wszystkie elementy, które mogły mieć wpływ na wartość pojazdu samochodowego w dacie dokonywania podziału.

Jak ustalono w toku postępowania dowodowego uczestnicy posiadali również oszczędności. Wprawdzie uczestnik postępowania, R. P., kwestionował posiadanie oszczędności w wysokości 100.000 zł, nadto wskazywał, że zgromadzone środki były przeznaczone na bieżącą konsumpcję i dokonany w mieszkaniu remont, to jednak zgromadzony materiał dowodowy prowadził do wniosku przeciwnego. Z dokumentów bankowych wynikało, iż uczestnik postępowania na własne nazwisko zakładał rachunki lokat terminowych. Wspólność ustawowa między uczestnikami ustalała w dniu 16 października 2004r. Natomiast przed tą datą R. P. w banku (...) otworzył rachunki terminowe: w dniu 05 grudnia 2003 r. dokonał wpłaty w wysokości 50.000 zł, wypłacając powyższą kwotę w dniu 07 czerwca 2004 r. , z kolei w dniach 08 czerwca 2004 r. i 08 września 2004 r. dokonał łącznej wpłaty w wysokości 100.438,96 zł. Jednakże już w dniach 08 i 09 września 2004 r. powyższą sumę wypłacił, ale też w dniu 09 września 2004 r. w Banku (...) uczestnik otworzył rachunek lokaty terminowej na kwotę 50.000 zł (data zamknięcia 21 października 2004r.), w dniu 21 października 2004 r. otworzył rachunek lokaty na kwotę 30.000 zł (data zamknięcia – 10 lutego 2005r.), w dniu 10 lutego 2005 r. otworzył rachunek lokaty terminowej na kwotę 7.250 zł (data zamknięcia – 12 maja 2005 r.). Z powyższego wynika, że obracał tymi kwotami również po rozwiązaniu związku małżeńskiego.

Uczestnik nie wykazał skąd posiadał środki pieniężne w takiej wysokości, wobec czego uznać należało, iż były to kwoty wchodzące w skład majątku wspólnego byłych małżonków, a wyłącznym ich dysponentem był R. P..

W świetle wskazanych wyżej okoliczności Sąd ustalając skład i wartość majątku wspólnego orzekł jak w punkcie I postanowienia.

UDZIAŁY W MAJĄTKU WSPÓLNYM

Jednym ze skutków ustania wspólności majątkowej między małżonkami jest jej przekształcenie z bezudziałowej w udziałową (w częściach ułamkowych). Przepis art. 43 § 1 krio (treść przepisu nie uległa zmianie) ustanawia zasadę, że z chwilą ustania wspólności ustawowej oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku, który był nią objęty. Statuowana w art. 43 § 1 krio konstrukcja jest przejawem równego traktowania małżonków także w zakresie stosunków majątkowych. Równość udziałów obojga małżonków w majątku wspólnym po ustaniu wspólności najpełniej urzeczywistnia zasadę równouprawnienia małżonków. Jednakowe pod względem wielkości udziały małżonków w majątku wspólnym przysługują im niezależnie od przyczyn ustania wspólności majątkowej małżeńskiej. Od chwili ustania wspólności majątkowej małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym bez względu na to, w jakim stopniu każde z małżonków przyczyniło się do jego powstania. Wyjątkiem od zasady równości udziałów małżonków w majątku wspólnym jest możliwość ustalenia nierównych udziałów, w innej od 1/2 wielkości tych udziałów. Jak stanowi art. 43 § 2 krio (w brzmieniu sprzed nowelizacji), z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. Sąd zobowiązany jest bowiem dokonać oceny zasadności zgłoszonego żądania na podstawie ogółu okoliczności dotyczących przesłanek ujętych w art. 43 § 2 i 3 krio. Przepis art. 43 § 2 krio wskazuje dwie przesłanki ustalenia nierównych udziałów, które muszą wystąpić łącznie, a mianowicie ważne powody oraz różny stopień przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego (postanowienie SN z dnia 21 listopada 2002 r., III CKN 1018/00). Te ważne powody dotyczą oceny, kwalifikacji zachowania drugiego małżonka oraz spowodowanych przez niego takich stanów rzeczy, które stanowią przyczynę niższej wartości majątku wspólnego niż ta, która wystąpiłaby, gdyby postępował właściwie. Chodzi tutaj przede wszystkim o nieprawidłowe, rażące lub uporczywe nieprzyczynianie się do zwiększania majątku wspólnego, pomimo posiadanych możliwości zdrowotnych i zarobkowych. Z drugiej jednak strony nieprawidłowe postępowanie polegać może na rażącym i odbiegającym od obiektywnych wzorców braku staranności o zachowanie istniejącej już substancji majątku wspólnego. Nie stanowią jednak ważnych powodów okoliczności niezależne od małżonka i przez niego niezawinione, w szczególności związane z nauką, chorobą czy bezrobociem (M. Sychowicz (w:) K. Piasecki (red.), Kodeks, 2006, s. 232). W myśl ustalonego orzecznictwa SN, za ważne uznane mogą być takie tylko powody, których doniosłość wynika z zasad współżycia społecznego (postanowienie SN z dnia 28 kwietnia 1972 r., III CRN 626/71). Wskazał także trafnie SN, że: "Przy ocenie istnienia "ważnych powodów" w rozumieniu art. 43 krio należy mieć na uwadze całokształt postępowania małżonków w czasie trwania wspólności majątkowej w zakresie wykonywania ciężących na nich obowiązków względem rodziny, którą przez swój związek założyli" (postanowienie SN z dnia 5 października 1974 r., III CRN 190/74).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy zważyć należało, iż uczestnik postępowania domagał się ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym. Argumentował jednak to okolicznością, że mieszkanie przy ul.(...) we W. zostało zakupione dzięki jego staraniom, ponieważ było to mieszkanie zakładowe przydzielone mu z tytułu wykonywanej pracy w przedsiębiorstwie państwowym (...), nadto podał, że przez długi okres czasu samodzielnie ponosił wszelkie koszty utrzymania mieszkania. W ocenie Sądu wskazane przez uczestnika powody ustalenia nierównych udziałów nie mogą zostać uwzględnione. Sąd ustalił, że każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego zgodnie ze swoimi możliwościami, oboje zajmowali się wychowywaniem dzieci, podjęli zatrudnienie, osiągalni dochody. Okoliczność, że nieruchomości lokalowa została sprzedana na rzecz małżonków P. z uwagi na podejmowane przez uczestnika R. P. zatrudnienie, nie ma znaczenia dla ustalania udziałów w majątku. Podać także trzeba, iż wprawdzie wnioskodawczyni jak ustalono nie partycypowała w kosztach utrzymania mieszkania, to jednak ostatecznie połowę kwot należnych za utrzymanie mieszkania uczestnikowi oddała. Zważyć należy, iż jak już wyżej podano, tylko ważne powody – tj. rażące, naganne zachowanie jednego z małżonków, który uporczywie nie przyczynia się do powstania dorobku stosownie do swoich możliwości i sił. Ciężar dowodu wykazania takiego

zachowania po stronie wnioskodawczynie spoczywał na uczestniku postępowania, który jednak w ocenie Sądu nie sprostął temu wymaganiu.

Wobec powyższego Sąd ustalił równe udziałów uczestników w majątku wspólnym, co znalazło swój wyraz w punkcie II postanowienia.

SPOSÓB PODZIAŁU MAJĄTKU WSPÓLNEGO

Odnosząc się do sposobu podziału majątku dorobkowego w ocenie Sądu najwłaściwszym, uwzględniającym interesy obu stron postępowania był sposób wskazany w art. 212§2 kc, a mianowicie przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych. Zgodnie z dyspozycją cytowanego już art.46 krio w sprawach nie unormowanych w artykułach poprzedzających, do podziału majątku, który był objęty wspólnością ustawową, stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku: art. 567 § 3 kpc oraz art. 680 i n. Kpc. Przepisy o dziale spadku - art. 688 kpc - odsyłają z kolei do przepisów o zniesieniu współwłasności: art. 617 i n. kpc. W świetle powyższego Sąd doszedł do przekonania, że najwłaściwszym sposobem zniesienia współwłasności będzie przyznanie jej jednemu z uczestników z obowiązkiem spłaty. Rozstrzygając o sposobie podziału majątku Sąd kierował się przede wszystkim koniecznością zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych każdego z uczestników. I tak przyjmując, że udziały małżonków w majątku wspólnym są równe, Sąd przyznał wnioskodawczynie prawo własności nieruchomości lokalowej nr 22 położonej we W. przy ul. (...), o powierzchni 51,50 m2 położonego na VII piętrze budynku, składającego się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki, wc i przedpokoju wraz z przynależnymi pomieszczeniami (piwnicą) o powierzchni 2,40 m2 oraz z udziałem wynoszącym 0,3589% w częściach wspólnych budynku i prawie użytkowania wieczystego działek nr (...) o łącznej powierzchni 1.5905 ha nr jedn.rej 524, AM – 8 położonych we W., obręb G. przy ul.(...) i ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyki we Wrocławiu o umerze KW (...). Sąd dokonując takiego podziału miał na uwadze następujące okoliczności: niemożność dalszego wspólnego zamieszkiwania byłych małżonków, przyznanie wnioskodawczynie władzy rodzicielskiej nad J. P., który wciąż zamieszkuje z rodzicami, możliwość dokonania spłaty przez wnioskodawczynię uczestnika (brak takiej możliwości ze strony R. P. uwzględniając jego dochody – renta, deklarowany brak oszczędności). Nadto jak ustalono uczestnik postępowania mógłby zaspokajać swoje potrzeby mieszkaniowe w lokalu przy ul.(...) we W., które obecnie stoi puste, a które było najmowane przez matkę uczestnika do dnia jej śmierci.

Z kolei uczestnikowi postępowania Sąd przyznał na własność samochód osobowy marki D. (...) z uwagi na to, iż jest przede wszystkim przez niego eksploatowany. Natomiast oszczędności w wysokości 100.438,96 zł zostały podzielone po połowie między uczestników.

SPŁATY I DOPLĄTY

Zgodnie z art. 212 §3 kc w zw.z art. 46 krio, w razie ustalenia dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób zabezpieczenia. W razie rozłożenia dopłat i spłat na raty terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać 10 lat (art. 212 § 3 zd. 2 w zw. z art. 1035 kc i art. 46 krio). Oznaczenie terminu i sposobu uiszczenia spłat lub dopłat zależy zasadniczo od możliwości płatniczych osoby zobowiązanej i potrzeb osoby uprawnionej do ich otrzymania. Sąd powinien właściwie wyważyć sprzeczne racje między interesem podmiotu zobowiązanego a interesem podmiotu uprawnionego. Oprócz sytuacji majątkowej osób zobowiązanych i uprawnionych, należy w szczególności uwzględnić ich sytuację osobistą i rodzinną. Ocena ta powinna zatem dotyczyć uzasadnionych interesów uczestników oraz ich sytuacji życiowej.

Biorąc pod uwagę równe udziały uczestników oraz wartość nieruchomości w kwocie 261.000 zł, wartość pojazdu w kwocie 4.800 zł oraz zgromadzone oszczędności, przyznanie U. P. na własność nieruchomości składnika majątku musiało wiązać się z obowiązkiem dopłaty na rzecz uczestnika R. P. tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym. I tak uwzględniając, że w związku z przyznaniem wnioskodawczynie nieruchomości należy się uczestnikowi kwota 130.500 zł, dalej – przyznano uczestnikowi na własność samochód osobowy o wartości 4.800 zł (należny udział wnioskodawczynie : 2.400 zł) oraz dokonanie podziału oszczędności (po 50.219,48 zł) pozostaje po stronie wnioskodawczynie nadal obowiązek dopłaty na rzecz uczestnika, która wynosi 77.880,52 zł (130.500 zł – 2.400 zł –

50.219,48 zł). Uwzględniając dokonany podział majątku, celem wyrównania udziałów w dorobku wspólnym, Sąd w punkcie IV sentencji zasądził od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika powyższą kwotę.

Sąd biorąc pod uwagę, że wnioskodawczyni wskazała iż posiada oszczędności w kwocie 40.000zł, nadto jest w stanie wziąć pożyczkę celem jednorazowej spłaty uczestnika w terminie 2 miesiące, w punkcie V określił termin uiszczenia należnego wyrównania na rzecz R. P. wyznaczając go na 2 miesiące od uprawomocnienia się zapadłego w niniejszej sprawie orzeczenia.

Jednocześnie Sąd, wobec przyznania na wyłączną własność wnioskodawczyni składnika majątku w postaci nieruchomości lokalowej, nakazał w punkcie VI uczestnikowi opróżnienia i wydania lokalu wnioskodawczyni.

KOSZTY POSTĘPOWANIA

Postanowienie o kosztach Sąd wydał na podstawie przepisu art. 520 § 2 kpc który stanowi, że jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów wyłożonych przez uczestników. Biorąc pod uwagę, że w niniejszym postępowaniu interesy uczestników były sprzeczne, o czym świadczy m.in. żądanie ustalenia nierównych udziałów i żądanie przez każdego z uczestników przyznania na własność nieruchomości składnika majątku, Sąd stosunkowo rozdzielił koszty poniesione w niniejszym postępowaniu. Na poniesione w niniejszym postępowaniu koszty składają się : opłata od wniosku w wysokości 1.000 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika profesjonalnego- 3.600 zł (§6a pkt 10 w zw. z §6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu) wynagrodzenie biegłych: 3.238,42 zł. Koszty poniesione przez wnioskodawczynię wynoszą 5.117 zł (w tym zaliczka na poczet opinii biegłego), koszty sądowe nierozliczone wynoszą: 2.738,42 zł. Mając na względzie powyższe Sąd nakazał każdemu z uczestników postępowania uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa kwotę po 1.369,21 zł tytułem brakujących kosztów poniesionych na poczet wynagrodzenia biegłych, jednocześnie Sąd zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 2.558,50 zł tytułem poniesionych przez nią kosztów.

Na oryginale właściwy podpis